

HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS

KORRALDUS

Hädemeeste vald

22. juuli 2026 nr 280

Arvamuse andmine Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu ja KSH aruande eelnõule

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teavitas Hädemeeste Vallavalitsust Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõud avalikust väljapanekust 19. juunist kuni 26. juulini 2026. Ühtlasi saatis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium eelnõud kohalikule omavalitsusele planeerimisseaduse § 37 lõike 1 alusel arvamuse andmiseks.

Planeeringu koostamise eesmärk on leida optimaalseim asukoht kavandatava Liivi lahe meretuulepargi ühendamiseks maismaa põhivõrguga ning kavandada selleks vajalikud rajatised. Planeeringuala, mille piires sobivat elektriühenduse trassikoridori otsiti, hõlmas ligikaudu 5400 km² ning ulatus Liivi ja Pärnu lahele ning maismaal Hädemeeste, Tori, Kihnu ja Saarde valda ning Pärnu linna. Eelistatud lahenduse järgi algab kavandatav elektriühendus Liivi lahe avamere jaotusalajaamast merekaablina ning jõuab rannikule Hädemeeste vallas Jaagupi külas. Sealt jätkub ühendus maakaablina kavandatavasse Arumetsa rannikualajaama ning edasi kahe kõrvuti paikneva 330kV kõrgepinge õhuliinina läbi Hädemeeste ja Saarde valla rajatava Kärsveski liitumisalajaamani.

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu algatas Vabariigi Valitsus 04.08.2022 korraldusega nr 203. Nimetatud korralduse alusel korraldab Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu koostamist ja mõjude hindamist, sh KSH läbiviimist Rahandusministeerium ja ka planeeringuga seotud materjalid on kättesaadavad Rahandusministeeriumi veebilehelt.

Hädemeeste Vallavalitsus kohaliku omavalitsuse esindajana on planeeringu menetluses osalenud kohtumistel ja saatnud kirju planeeringut puudutavates küsimustes. Planeerimisseaduse § 37 lõike 1 alusel arvamuse andmisel lähtub Hädemeeste Vallavalitsus avalikule väljapanekule pandud materjalidest, planeerimisseadusest, Hädemeeste vallas kehtivatest üldplaneeringutest.

Riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest teavitas Hädemeeste Vallavalitsust Rahandusministeerium 09.08.2022 kirjaga nr 15-5/6412-1. Järgmised planeeringut puudutavad teated tulid Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt, kes 19.07.2023 teavitas kirjaga nr 14-5/660 Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi avalikust väljapanekust ja aruteludest ja 07.10.2024 kirjaga nr 14-5/1023 Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu täpsustamisest. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium pöördus Hädemeeste Vallavalitsuse poole 03.02.2025 palvega jagada kutset trassialternatiivide meelsusuuringus osalemiseks. Lisaks teavitas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 24.04.2025 Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduse riigi eriplaneeringu trassialternatiivide esmaste võrdlustulemuste tulemustest. Hädemeeste Vallavalitsuse dokumendiregistris ei ole registreeritud kirjavahetust, mis informeeriks kohalikku omavalitsust eriplaneeringut menetleva

riigiasutuse muutumisest ja vastavat infot ei leia ka menetluses osalenud ministeeriumite kodulehtedelt. Info sai teatavaks 17.02.2026 toimunud koosolekul, mille järgnevas kirjavahetuses selgitati eriplaneeringut menetlevate ministeeriumite muutumist järgnevalt: „Vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõikele 1 kuulub alates 1. jaanuarist 2025 ruumilise planeerimise korraldamine Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) haldusalasse. Seega andis Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (ReM) alates 1. jaanuar 2025 MKMile üle ka Liivi lahe elektriühenduse riigi eriplaneeringu koostamise korraldamise. Sama ülesanne on varasema seadusemuudatusega antud üle Rahandusministeeriumilt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile.“

Häädemeeste Vallavalitsus on tutvunud Liivi lahe elektriühenduse riigi eriplaneeringu materjalidega menetlevate ministeeriumite kodulehtedel vastavalt ministeeriumite poolt saadud infole ja märgib, et kaasatud osapoolena on keeruline tutvuda materjalidega ja kujundada arvamust, kuna ministeeriumitel on erinevad dokumendiregistrid ja eriplaneeringut puudutavad materjalide vahel puuduvad mõistetavad seosed.

Liivi lahe elektriühenduse riigi eriplaneeringu eelvaliku raames kujundatud planeeringulahendus näeb ette, et kõrgepingeliin algab Liivi lahe avamere jaotusalajaamast merekaablina, kulgedes kirde ja ida suunas kuni rannikuni Häädemeeste vallas Jaagupi külas. Rannikul asendub merekaabel maakaabliga, mille trass kulgeb idasuunaliselt ja lõpeb kavandatavas Arumetsa rannikualajaamas. Rannikualajaamast väljub kõrgepingeliin kahe paralleelselt kulgeva õhuliinina ida-kirde suunas läbi Häädemeeste ja Saarde valla territooriumi.

Maakaabel kulgeb Vaheri kinnistus (21303:001:0100) idasuunas, ristub 19331 Rannametsa–Ikla teega, läbib kavandatavat Jaagupi hoiuala, ületab Häädemeeste jõe, Tallinn–Pärnu– Ikla tee ning jõuab kavandatava Arumetsa alajaamani, mis on ette nähtud Häädemeeste vallas Krundikülas Orajõe metskond 2 kinnistule. Kogu maakaabli lõik jääb Häädemeeste valla territooriumile.

Õhuliinitrass saab alguse Häädemeeste valda kavandatavast Arumetsa rannikualajaamast Orajõe metskond 2 kinnistul ning kulgeb ida-kirde suunas Saarde valla territooriumile.

Lähtudes eeltoodust, tutvunud avalikule väljapanekule pandud materjalidega ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 37 lõike 1, Häädemeeste Vallavolikogu 27.09.2018 määruse nr 23 “Pädevuse delegeerimine” § 22 ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 04.06.2026 kirja nr 13-3/2004-1, annab Häädemeeste Vallavalitsus korralduse:

1. Kinnitada ja esitada arvamus Liivi lahe elektriühenduse riigi eriplaneeringu eelnõu kohta vastavalt korralduse punktidele 2 kuni 4.
2. Häädemeeste Vallavalitsus ei toeta kavandatud maakaabli lõiku Jaagupi küla Vahtra kinnistust Tallinn–Pärnu–Ikla teeni ja kavandatud õhukaabli lõiku Urissaare küla Vallaveeru kinnistust (21401:001:0435) Saarde valla piirini järgmistel põhjustel:
 - 2.1. Kavandatav maakaabli lõik Jaagupi küla Vahtra kinnistust Tallinn–Pärnu–Ikla teeni ei ole kooskõlas Häädemeeste valla ranna-alade osaüldplaneeringuga, sest läbib 19331 Rannametsa–Ikla tee äärde jäävat rohekoridori (luitemännikud). Häädemeeste valla rannaalade osaüldplaneering ütleb, et rohekoridoridele “ei ole soovitatav rajada olulise negatiivse keskkonnamõjuga objekte” ning “juhul kui nende rajamine on mõõdapääsmatu, tuleb eriti hoolikalt valida rajatiste asukohta ja rakendada vajalikke keskkonnameetmeid võimaliku negatiivse mõju leevendamiseks”.
 - 2.2. Kavandatav õhuliini lõik Vallaveeru kinnistust (21401:001:0435) Saarde valla piirin ei ole kooskõlas Häädemeeste valla üldplaneeringuga. Häädemeeste valla rohevõrgustiku peamised tuumalad moodustavad Via Balticast ida poole jäävad metsamassiivid. Riigi eriplaneeringus kavandatud lõik koosmõjus teiste piirkonnas olevate riiklike arendustega (Rail Baltica, maavara karjäärid) mõjutavad rohevõrgustikku jäävaid metsamassiive niivõrd, et roheline võrgustiku sidusus ei ole enam tagatud. Samuti asub kavandatud trass Põhja-Liivimaa väärtusliku maastiku alal. Üldplaneering alusel tuleb vältida mobiilsidemastide ja teiste dominantsete ehitiste paigaldamist väärtuslikule maastiku alale.

- 2.3. Kavandatavad lõigud ei ole kooskõlas Pärnu maakonnaplaneeringuga. Maakonnaplaneeringus on märgitud looduslikus seisundis aladest toimiv süsteem rohelise võrgustikuna. Roheline võrgustik toetab stabiilse keskkonnaseisundi ja keskkonna vastupanuvõime säilimist, hoiab alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse (põhja-ja pinnavee teke, õhu puhastumine, keemiliste elementide looduslikud ringed jne). Sellega tagatakse põhjendatum ruumistruktuur, ökosüsteemide ja liikide säilimine ning keskkonna loodusliku iseregulatsiooni säilitamine ka inimesele sobival tasemel.
 - 2.4. Kavandatud maakaabli lõik ei ole kooskõlas eriplaneeringu lähteülesandega. Mõju hindamise aruande lisa 2 ütleb, et “eelistatud on trassikoridor, mille kattuvus väärtuslike maastikega on võimalikult vähene ja kus trass jääb väärtuslikest maastikest visuaalse mõju mõttes eemale”, kuid kavandatud trassi kogu esimene lõik, maaletulekust kuni esimese alajaamani, on kavandatud Ikla-Kabli-Jaagupi väärtuslikule rannamaastikule. Samuti ütleb antud dokument, et “eelistatud on trassikoridor, mille läheduses asub vähem eluhooneid” ning “mis läbib võimalikult vähe eramaid”, kuid juba trassi maaletuleku punktiks on valitud eraomandis olev ja hoonestatud Vaheri kinnistu.
 - 2.5. Kavandatud maakaabli lõik ei arvesta Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK), Häädemeeste Vallavalitsuse ja kohaliku kogukonna vahel sõlmitud Häädemeeste – Ikla vana maantee äärsete riigimetsade (Rannamännikud) majandamise kokkuleppega (Riigimetsa Majandamise Keskuse dokumendiregistris 07.06.2026 dokument 3-1.60.9.2/4), mille alusel lageraiet RMK kogukonnaala rannamännikutes nüüd ja tulevikus ei planeeri. Selle kokkuleppe puhul tuleb lähtuda Riigikohtu 01.06.2026 lahendist 3-24-1473, mille alusel on kohalikud elanikud õigussuhtes riigiga tervikuna (p 19), mille esindajad on nii RMK, ministeeriumid kui Vabariigi Valitsus.
 - 2.6. Kavandatav õhuliini lõik mõjutab negatiivselt Nepste külas asuvaid majapidamisi viisil, mida ei ole võimalik kompenseerida.
 - 2.7. Kavandatud õhuliini lõik on vastuolus riigi eriplaneeringus püstitatud eesmärgiga kasutada optimaalse trassi kavandamisel võimalikult vähe era- ning võimalikult palju riigimaid. Urissaare ja Nepste külade sisesel ja vahelisel lõigul läbib kavandatud trass taas 17 eraomandis olevat katastriüksust ning samal ajal vaid ühte riigimaa koosseisus olevat ning ühte munitsipaalomandis olevat katastriüksust. Trassi asukoht antud lõigul ühtib suuresti olemasoleva 20 kV keskpingeliiniga, kuid olemasolev ning kavandatav õhuliin ei ole oma olemuse, mõju ning ruumivajaduse poolest võrreldavad. Eelnimetatud 17 katastriüksustest on 3 kaetud väärtuslikud põllumaaga ning suur hulk neist asub ka maaparandussüsteemi alal.
3. Toetame jätkuvalt alternatiivse elektriliini kavandamist Pärnu suunal.
 4. Liivi lahe elektrihenduse riigi eriplaneeringut ei toeta koostatav üleriigiline planeering „Eesti 2050“, sest seal on käsitletud ainult kavandatavat Eesti-Läti IV elektrihendust.
 5. Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest, esitades vaide Häädemeeste Vallavalitsusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.
 6. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ain Järvesaar
vallavanem

/allkirjastatud digitaalselt/

Andres Annast

